

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Engineering – SEMESTER – 5 (NEW) – EXAMINATION – Summer-2024

Subject Code: 4351903**Date: 18-05-2024****Subject Name: Thermal Engineering-II****Time: 02:30 PM TO 05:00 PM****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of non-programmable scientific calculator is permitted.
6. English version is authentic.

	Marks
Q.1 (a) State the function of (i) Carburetor, (ii) Crankshaft, and (iii) Flywheel. કાર્ય લખો (i) કાર્બ્યુરેટર, (ii) ક્રેકશાફ્ટ, અને (iii) ફ્લાયવ્હીલ	03
(b) Explain the working of four stroke petrol engine with neat sketch. સ્વચ્છ આકૃતિસહ 4 સ્ટ્રોક પેટ્રોલ એન્જીનની કાર્યપદ્ધતિ સમજાવો.	04
(c) Following data were obtained during testing of 4 stroke I.C. engine. Speed = 450RPM, Stroke = 0.15m, bore = 0.1m. Mean effective pressure = 7.5bar, Brake wheel radius = 0.3m, Brake load = 220N, Spring reading = 20N, Calculate (i) I.P. (ii) B.P. (iii) Mechanical efficiency. 4 સ્ટ્રોક આઈ. સી. એન્જીન માટે નીચે મુજબના રીડિંગ મળેલ છે. સ્પીડ = 450RPM, સ્ટ્રોક = 0.15m, બોર = 0.1m, સરેરાશ અસરકારક દબાણ = 7.5bar, બ્રેક વ્હીલ ત્રિજ્યા = 0.3m, બ્રેક લોડ = 220N, સ્પ્રિંગ રીડિંગ = 20N. ગણતરી કરો (i) ઈન્ડિકેટેડ પાવર, (ii) બ્રેક પાવર, (iii) મીકેનિકલ દક્ષતા.	07
OR	
(c) Following observations were obtained during trial taken on 4 Stroke I.C. Engine. Net brake load = 300N, Brake drum diameter = 100cm, RPM = 2000, Friction power = 4kW, Trial time = 3 minute, Fuel consumption = 0.5kg, Cooling water requirement = 21kg, Increase in cooling water temperature = 60°C, Calorific value of fuel = 44000kJ/kg. Find: (i) Mechanical efficiency (ii) Indicated thermal efficiency (iii) Heat carried away by cooling water. 4-સ્ટ્રોક આઈ.સી. એન્જીનના ટ્રાયલ દરમિયાન નીચેના અવલોકન નોંધવામાં આવેલ છે. નેટ બ્રેક લોડ = 300N, બ્રેક ડ્રમ વ્યાસ 100 cm, RPM=2000, ઘર્ષણ પાવર = 4kW, ટ્રાયલ સમય = 3મિનીટ, બળતણ વપરાશ = 0.5kg, ઠંડા પાણીના જથ્થાની જરૂરીયાત = 21kg, ઠંડા પાણીના તાપમાન માં થતો વધારો = 60°C, બળતણની કેલોરીફિક વેલ્યુ = 44000kJ/kg તો શોધો: (i) યાંત્રિક દક્ષતા, (ii) ઈન્ડિકેટેડ થર્મલ દક્ષતા, (iii) ઠંડા પાણી દ્વારા લઈ જવાતો ગરમીનો જથ્થો.	07
Q.2 (a) State the purposes of Lubrication in IC engine. આઈ. સી. એન્જીનમાં લુબ્રીકેશનના હેતુઓ જણાવો.	03
(b) Compare 2 stroke and 4 stroke petrol engine. (any four) 2 સ્ટ્રોક અને 4 સ્ટ્રોક પેટ્રોલ એન્જીનની સરખામણી કરો. (કોઈપણ ચાર)	04
(c) Explain emission norms to control air pollution. Also, state the maximum control limit of emitted elements as per BS6.	07

વાયુ પ્રદૂષણને નિયંત્રિત કરવા માટે ઉત્સર્જનના ધોરણો (Emission Norms) સમજાવો. ઉપરાંત, BS6 મુજબ ઉત્સર્જિત તત્વોની મહત્તમ નિયંત્રણ મર્યાદા લખો.

OR

- Q.2** (a) Define (i) Supercharging, (ii) Scavenging, and (iii) Knocking. 03
વ્યાખ્યાયિત કરો: (i) સુપર ચાર્જિંગ, (ii) સ્કેવેન્જિંગ, અને (iii) નોકીંગ.
- (b) Compare EC engine and IC engine. (any four) 04
ઇ.સી. એન્જિન અને આઇ. સી. એન્જિનની સરખામણી કરો. (કોઈપણ ચાર)
- (c) Summarize the emitted gases from the IC engine. Also state the effect of emitted gases. 07
આઇ.સી. એન્જિનમાંથી ઉત્સર્જિત વાયુઓની યાદી બનાવો. ઉત્સર્જિત વાયુઓની અસર પણ જણાવો.
- Q.3** (a) Define (i) Flash point (ii) Fire point (iii) Pour point. 03
વ્યાખ્યાયિત કરો: (i) ફ્લેશ પોઇન્ટ, (ii) ફાયર પોઇન્ટ, અને (iii) પોર પોઇન્ટ.
- (b) Draw a schematic diagram of gas turbine showing the effect of intercooling with the name of each component and show the cycle on the p-v & T-s diagram. 04
ગેસ ટર્બાઇનમાં ઇન્ટર કુલિંગની અસર દર્શાવતો સ્કેમેટીક ડાયાગ્રામ દોરી દરેક ઘટકનું નામ લખો. તથા સાયકલને p-v & T-s ડાયાગ્રામ પર દર્શાવો.
- (c) A constant pressure open cycle gas turbine plant works between a temperature range of 15°C and 700°C and a pressure ratio of 6. Find the mass of air circulating in the installation if it develops at 1100kW. Also, find the heat supplied by the combustion chamber. Take $C_p = 1.0 \text{ kJ/KgK}$ 07
અચળ દબાણવાળા ઓપન સાયકલ ગેસ ટર્બાઇન પ્લાન્ટ 15°C અને 700°C નો તાપમાનનો તફાવત અને 6 ના દબાણ ગુણોત્તર વચ્ચે કામ કરે છે. જો તે 1100 kW પાવર ઉત્પન્ન કરે તો ઇન્સ્ટોલેશનમાં ફરતી હવાનો માસ શોધો. ઉપરાંત, કમ્બ્શન ચેમ્બર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી ઉષ્મા શોધો. $C_p = 1.0 \text{ kJ/Kg K}$ લો

OR

- Q.3** (a) List the advantages and disadvantages of CNG as a fuel. 03
CNGના બળતણ તરીકેના ફાયદા અને ગેર ફાયદા દર્શાવો.
- (b) Draw a schematic diagram of a closed-cycle gas turbine with the name of each component and show the cycle on the p-v & T-s diagram. 04
ક્લોઝ સાયકલ ગેસ ટર્બાઇનનો સ્કેમેટીક ડાયાગ્રામ દોરી દરેક ઘટકનું નામ લખો. તથા સાયકલને p-v & T-s ડાયાગ્રામ પર દર્શાવો.
- (c) In a gas turbine plant, the air is compressed in a single-stage compressor from 1bar to 9bar and from an initial temperature of 300K. The same air is then heated to a temperature of 800K and expanded in the turbine. The same air is then reheated to a temperature of 800K and expanded in a second turbine. Find the maximum power that can be obtained from the installation if the mass of air circulated per second is 2 kg. Take $C_p = 1 \text{ kJ/kg K}$. 07
ગેસ ટર્બાઇન પ્લાન્ટમાં, હવાને 1 bar થી 9 bar સુધી અને 300K ના પ્રારંભિક તાપમાનથી સિંગલ-સ્ટેજ કોમ્પ્રેસરમાં કમ્પ્રેશ કરવામાં આવે છે. તે જ હવાને પછી 800K તાપમાને ગરમ કરવામાં આવે છે અને ટર્બાઇનમાં એક્સપાન્ડ કરવામાં આવે છે. તે જ હવાને પછી 800K તાપમાને ફરીથી ગરમ કરવામાં આવે છે અને પછી બીજા ટર્બાઇનમાં એક્સપાન્ડ કરવામાં આવે છે. જો પ્રતિ સેકન્ડમાં ફરતી હવાનું માસ 2kg હોય તો પ્લાન્ટ કેપેસિટી શોધો. $C_p = 1 \text{ kJ/kg K}$ લો.
- Q.4** (a) Recall the combustion chamber in gas turbine with a neat sketch. 03
સ્વચ્છ આકૃતિસાથે ગેસ ટર્બાઇનની કમ્બ્શન ચેમ્બર સમજાવો.
- (b) Draw schematic diagram of VCRS with name of each component & show the cycle on T-s & P-h diagram. 04
VCRS નો સ્કેમેટીક ડાયાગ્રામ દોરી દરેક ઘટકનું નામ લખો. તથા સાયકલને T-s & P-h ડાયાગ્રામ પર દર્શાવો.

- (c) The temperature limits of an Ammonia refrigerating system are -10°C and 30°C . If the gas is dry at the end of compression and there is no under-cooling of the liquid Ammonia. Plot the system on the T-s and P-h diagram and calculate the COP of the cycle. Use the following table for the properties of ammonia.
એક એમોનિયા રેફ્રિજરેશન સાયકલ -10°C અને 30°C તાપમાન વચ્ચે કામ કરે છે. કમ્પ્રેશનના અંતે એમોનિયા સુકો રહે છે અને પ્રવાહી એમોનીયાનું અન્ડર કુલીંગ થતું નથી. સીસ્ટમને T-s અને P-h ડાયાગ્રામ પર દોરો. તથા સાયકલનો COP શોધો. એમોનિયાના ગુણધર્મો માટે નીચેના ટેબલનો ઉપયોગ કરો.

Temperature ($^{\circ}\text{C}$)	Enthalpy (kJ/kg)		Entropy (kJ/kg K)	
	h_f	h_{fg}	s_f	s_{fg}
30	323.08	1145.80	1.2037	4.9842
-10	135.37	1297.68	0.5443	5.4770

OR

- Q.4 (a) List the fuels used in gas turbine. 03
ગેસ ટર્બાઇનમાં વપરાતા ઇંધણની યાદી બનાવો.
- (b) Compare between Hermetically sealed compressor and open compressor. 04
હર્મેટિકલી સીલ્ડ કમ્પ્રેશર અને ઓપન કમ્પ્રેશરની સરખામણી કરો.
- (c) A VCRS cycle operates between -5°C and 25°C . At the end of isentropic compression, the gas is dry and saturated and there is no undercooling of the refrigerator and throttling of the liquid after leaving the condenser. So, find the COP using following table for the properties of refrigerant. 07
એક VCRS સાયકલ -5°C અને 25°C વચ્ચે કાર્ય કરે છે. આઇસેન્ટ્રોપિક કમ્પ્રેશનના અંતમાં ગેસ સુકો અને સંતૃપ્ત હોય અને રેફ્રિજરેટરનું અન્ડર કુલીંગ થતું નથી તથા પ્રવાહીનું કંડેન્સરમાંથી બહાર નીકળ્યા પછી થ્રોટલિંગ થાય છે. તો નીચેના કોઠાનો ઉપયોગ કરી સાયકલ માટે COP શોધો.

Temperature ($^{\circ}\text{C}$)	Enthalpy (kJ/kg)		Entropy (kJ/kg K)	
	h_f	h_g	s_f	s_g
-5	158.2	1439	0.630	5.407
25	298.9	1466	1.124	5.039

- Q.5 (a) Define (i) Heat Pump, (ii) Heat Engine, and (iii) Refrigerator. 03
વ્યાખ્યાયિત કરો: (i) હીટ પંપ, (ii) હીટ એન્જીન, અને (iii) રેફ્રિજરેટર.
- (b) Explain Psychrometric chart with a neat sketch. 04
સાઇકોમેટ્રિક ચાર્ટ આકૃતિ દોરી સમજાવો.
- (c) If a room temperature is 28°C and specific humidity is 12.6 gm/kg air , find (i) partial vapor pressure, (ii) relative humidity, and (iii) dew point temperature. 07
એક રૂમનું તાપમાન 28°C છે અને વિશિષ્ટ હ્યુમીડિટી 12.6 gm/kg હવા છે તો (i) વરાળનું આંશિક દબાણ, (ii) રીલેટીવ હ્યુમીડિટી, તથા (iii) ડયું પોઇન્ટ તાપમાન શોધો.

Data from Steam Table

Absolute pressure in bar	Temperature in $^{\circ}\text{C}$
0.015	13.04
0.020	17.51
0.025	21.10
0.030	24.10
0.035	26.69
0.040	28.98

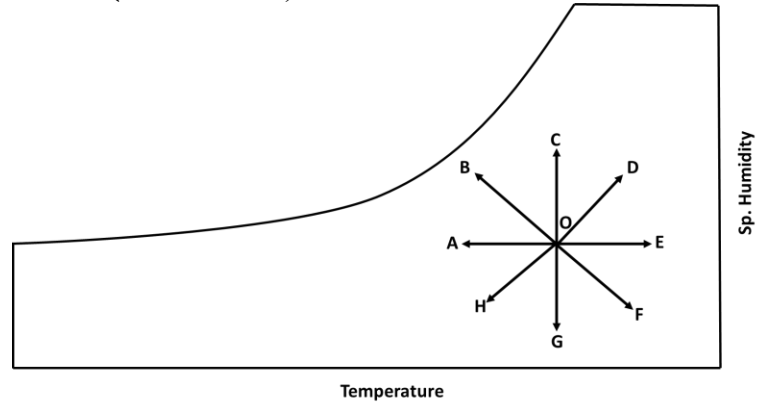
OR

- Q.5 (a) List the various properties of ideal Refrigerants. 03
આદર્શ રેફ્રિજન્ટના વિવિધ ગુણધર્મોની યાદી બનાવો.
- (b) Differentiate between Window Air Conditioner and Split Air Conditioner. 04
વિન્ડો એર કંડીશનર અને સ્પ્લિટ એર કંડીશનર વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(c) Identify the Psychometric process O-A, O-B, O-C, O-D, O-E, O-F, O-G, O-H from the below mentioned chart. (any seven)

07

નીચે દર્શાવેલ ચાર્ટમાંથી સાયકોમેટ્રિક પ્રક્રિયા O-A, O-B, O-C, O-D, O-E, O-F, O-G, O-H ઓળખો. (કોઈપણ સાત)

*****